

Kolonoskopia (paksusuolen tähystystutkimus)

Paksusuolen tähystyksessä eli kolonoskopiassa tutkitaan taipuisalla tähystimellä peräaukon kautta koko paksusuoli ja usein myös ohutsuolen loppuosa. Tähystyksen yhteydessä voidaan ottaa koepaloja tai tehdä pieniä toimenpiteitä. Tutkimuksen yhteydessä suolistoon laitettava ilma/ tähystimestä aiheutuva venytys voi aiheuttaa jonkin verran ohimenevää kipua ja turvotusta. Yleensä vaivat ovat siedettäviä, mutta tarvittaessa kipuun ja jännitykseen voi saada lääkitystä. Jos saat suonensisäistä esi-/kipulääkitystä, voitiasi tarkkaillaan noin tunnin ajan tutkimuksen jälkeen poliklinikalla ennen kotiutumista. Lääkityksen jälkeen autolla ajo on kielletty, joten saattajan mukanaolo on suotavaa. Tarvittaessa hoitaja/ lääkäri kirjoittaa tutkimuspäivästä sairaslomaa. Tutkimukseen varataan aikaa noin ½ -2 h.

Tutkimuksen onnistumisen edellytys on hyvä suolentyhjennys.

Käy ostamassa COLONSTERIL (6 purkkia) tyhjennysaineet apteekista hyvissä ajoin, saat ne ilman reseptiä. Lue Colonsteril-tyhjennysaineen käyttöohje huolella ja tee tyhjennys ohjeen mukaan.

Tulehduksellista suolistosairautta sairastavat potilaat (Kela-kortissa koodi) voivat hakea tyhjennysaineet gastroenterologian poliklinikan hoitajalta.

Tutkimukseen valmistautuminen

Lääkkeet

Keskeytä rautalääkitys viikko ennen tutkimusta.

Säännöllisessä käytössä olevat lääkkeet esim. verenpaine- ja sydänlääkkeet voit ottaa normaalisti.

Mikäli käytössäsi on diabetes- tai verenohennuslääke (esim. Marevan, Plavix, Eliquis, Xarelto, Lixiana, Klexane ym.) ota yhteyttä endoskopiayksikköön viimeistään viikko ennen tähystystä ellet ole saanut ohjeistusta jo ajanvarauksen yhteydessä. Jos sinulla on taipumusta ummetukseen, on hyvä aloittaa ummetuslääkkeen käyttö jo ennen tyhjennystä.

Ravinto

Edeltävän viikon aikana:

Älä syö ruoka-aineita, jotka sisältävät siemeniä (esim. vadelma, mustikka, mansikka, viinirypäleet, kiivi, kurkku, tomaatti, leipää jossa on näkyviä siemeniä, lisäkuituvalmisteet jne.).

Helposti sulavaa ruokaa kuten perunaa, riisiä, pastaa, leipää ilman näkyviä siemeniä, kalaa, kanaa voit syödä normaalisti.

Jos sinulla on taipumusta ummetukseen kevennä ruokavaliota ja nauti runsaasti nesteitä suolen tyhjentämisen helpottamiseksi.

Tutkimusta edeltävänä päivänä:

Voit syödä liemimäistä ruokaa tyhjennyksen aloitukseen asti (esim. sosekeitot, siemenettömät mehukeitot) ja nauti runsaasti nesteitä. Maitotuotteita tulee kuitenkin välttää.

Aloita suolen tyhjentäminen iltapäivällä klo 15 (viimeistään klo 17 mennessä). Hyvä rytmi on juoda noin 1-1½ litraa tunnissa. Nauti myös muita nesteitä riittävän nesteen ja energian saannin turvaamiseksi. Sallittuja ovat esimerkiksi kirkkaat, siemenettömät mehut, virvoitusjuomat, kasvis- ja lihaliemi, tee, kahvi, kivennäisvesi ja mehumaiset lisäravinnejuomat. Runsas nesteiden nauttiminen on eduksi suolen tyhjenemiselle.

Suolisto alkaa tyhjentyä n. 1-3 h tyhjennysaineen juomisen jälkeen. Jos suoli ei ole toiminut juotuasi 2 l tyhjennysainetta, pidä juomisesta taukoa, liiku ja jatka juomista vasta kun suoli on toiminut. Pidä tauko myös, jos alat tuntea pahoinvointia tai vatsakipua. Voit myös tarvittaessa imeskellä lasillisten välillä pastillia tai juoda esim. tilkan mehua. Tyhjennyksen aikana saatat tuntea vilunväreitä. Pyri kuitenkin juomaan 6 litraa valmista tyhjennysjuomaa, vaikka uloste näyttäisi kirkkaalta jo aiemmin.

Jos tähystyksesi on iltapäivällä, voit juoda osan (1-2l) tyhjennysnesteestä myös tutkimusaamuna, viimeistään 4 tuntia ennen tutkimusta.

Tutkimuksen suorittaminen

Paksusuolen tähystykset tehdään Etelä-Karjalan keskussairaalan 1. kerroksessa D-siivessä kirurgian poliklinikalla. Tutkimusta varten puuet yllesi tutkimushousut ja sukat, oma paita saa olla päällä. Tutkimus aloitetaan yleensä tutkittavan maassa vasemmalla kyljellään, mutta asentoa vaihdetaan tutkimuksen aikana tarpeen mukaan. Lääkäri käyttää tutkimuksen alussa geelipuudutetta peräsuolen liukastamista varten jonka jälkeen taipuisa tähystin viedään peräaukon kautta paksusuoleen. Jos tutkimuksessa otetaan koepaloja suoliston limakalvoilta, voi suolesta tulla tutkimuspäivänä hiukan verta. Näytteenotto on kivutonta, mutta näkyvyyden parantamiseksi suoleen laitettava ilma tai tähystimen aiheuttama venytys saattaa aiheuttaa ohimenevää kiputuntemusta.

Tähystyksen jälkeen

Tutkimuksen jälkeen saat syödä, juoda ja liikkua normaalisti. Suoleen jäänyt ilma voi aiheuttaa turvotusta mutta tämä menee yleensä nopeasti ohi ja pieni liikkuminen nopeuttaa ilman poistumista suolesta ja helpottaa oloa. Jos olet saanut esilääkitystä, vointiasi seurataan tutkimuksen jälkeen jonkin aikaa (½-1 h).

Jos sinulla on kysyttävää, voit jättää soittopyynnön endoskopiayksikön sairaanhoitajalle ma-pe klo 8.00-15.00 puh. 05 352 6000.

HUOM. Jos sinulle on suunniteltu samalle käynnille myös mahalaukun tähystys, älä juo nesteitä toimenpidettä edeltävien kahden (2) tunnin aikana. (Vatsalaukun tähystys on tällöin erikseen mainittu ajanvarauskirjeessä ja sinulle on lähetetty tutkimusohje myös gastroskopiaan.